

NSA: Art. 161 kpa reguluje nadzwyczajny tryb wzruszenia decyzji ostatecznej i przewidziana w nim możliwość uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej odnosi się wyłącznie do ochrony w sytuacjach wyjątkowych wartości szczególnie cennych.

Zgodnie z art. 161 §1 minister może uchylić lub zmienić w niezbędnym zakresie każdą decyzję ostateczną, jeżeli w inny sposób nie można usunąć stanu zagrażającego życiu lub zdrowiu ludzkiemu albo zapobiec poważnym szkodom dla gospodarki narodowej lub dla ważnych interesów Państwa. Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że zagrożenie tych dóbr musi być realne, obiektywnie udowodnione (wykazane) i winno wynikać przede wszystkim z treści samej decyzji ostatecznej lub całokształtu okoliczności jej wydania, a tylko wyjątkowo z jej wykonania. Na gruncie art. 161 § 1 kpa nie sposób wprost wykazać, że okoliczności wynikające z tego przepisu muszą zostać spełnione jedynie w stosunku do adresata decyzji, która ma podlegać procedurze uchylecia albo zmiany. Tym samym uchylecie albo zmiana decyzji ostatecznej możliwa jest również w sytuacji, w której zagrożenie życia lub zdrowia dotyczy także innych osób, w tym w szczególności rodziny strony postępowania.

W rozpoznawanej sprawie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odmówił zmiany decyzji Burmistrza w przedmiocie odmowy przyznania zasiłku celowego tytułu kłęski żywiółowej z 2010 r. WSA pottrzymał tę decyzję. Skarżąca konieczności zmiany decyzji odmawiającej przyznania jej zasiłku celowego z tytułu kłęski żywiółowej z 2010 r. upatrywała w pozbawieniu jej rodziny dachu nad głową w wyniku kłęski żywiółowej, co jej zdaniem prowadzi do stanu zagrożenia zdrowia i życia.

Jak wynikało z okoliczności sprawy, skarżąca wraz z mężem od długiego czasu zamieszkuje poza granicami Polski. Powoduje to, że faktyczny związek oraz wspólne zamieszkiwanie i gospodarowanie może, w związku z brakiem dzieci, zostać odniesione wyłącznie do męża skarżącej. Oznacza to, że rodziną, która może być beneficjentem zasiłku celowego z wniosku skarżącej, w myśl definicji zawartej w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, jest skarżąca i jej małżonek. Zatem to z punktu widzenia tych osób należy badać wystąpienie przesłanek uchylecia albo zmiany decyzji ostatecznej na podstawie art. 161 § 1 kpa. W toku postępowania wyjaśniającego organy ustaliły, że skarżąca z mężem zamieszkała za granicą ok. 2000 r. NSA oddalając skargę kasacyjną wskazał, że nie sposób zatem przyjąć, że powódź z 2010 r. i spowodowane nią osuwiska, które miały uszkodzić dom mieszkalny położony w Polsce, którego skarżąca jest współwłaścicielką oraz odmowa przyznania zasiłku celowego w rzeczywistości stanowiła zagrożenie dla życia lub zdrowia skarżącej i jej męża.

Przewidziana w art. 161 § 1 i 2 kpa możliwość uchylecia lub zmiany w niezbędnym zakresie każdej decyzji ostatecznej, odnosi się wyłącznie do ochrony w sytuacjach wyjątkowych wartości szczególnie cennych i może nastąpić jedynie wówczas, gdy w inny sposób nie można usunąć stanu zagrażającego życiu lub zdrowiu ludzkiemu albo zapobiec poważnym szkodom dla gospodarki narodowej lub dla ważnych interesów państwa. Użyte w tym przepisie określenie "w inny sposób" oznacza, że decyzja ostateczna nie mogła być uchylona lub zmieniona na podstawie innych przepisów kpa, które przewidują uchylecie lub zmianę takich decyzji (art. 154, 155 i 163 kpa), stwierdzenie ich nieważności (art. 156 § 1 kpa) lub wznowienie postępowania zakończonego decyzją ostateczną (art. 145 § 1 kpa).

Wyrok NSA z 13 grudnia 2023 r. sygn. I OSK 348/22

Źródło: orzeczenia.nsa.gov.pl

Zmiana decyzji dotyczącej pomocy społecznej przez ministra w trybie art. 161

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 12, styczeń 2024 08:26

Bernadeta Skóbel

Odsłony: 1468
